

Tiedotusyksikkö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 22/16
Luxemburgissa 1.3.2016

Tuomio yhdistetyissä asioissa C-443/14 ja C-444/14
Kreis Warendorf v. Ibrahim Alo ja
Amira Osso v. Region Hannover

Unionin tuomioistuin lausuu kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden liikkumisvapauden ja heidän kotoutumistaan edistävien toimenpiteiden suhteesta

Asuinpaikkaa koskeva määräys voidaan asettaa toissijaista suojelua saaville henkilöille, jos heillä on enemmän kotoutumiseen liittyviä vaikeuksia kuin muilla henkilöillä, jotka eivät ole unionin kansalaisia ja jotka oleskelevat laillisesti tämän suojelun myöntäneessä jäsenvaltiossa

Unionin erään direktiivin mukaan¹ jäsenvaltioiden on sallittava toissijaista kansainvälistä suojelua² saavien henkilöiden vapaa liikkuminen alueellaan samoin edellytyksin ja rajoituksin, kuin niiden alueella laillisesti asuvien muiden kuin unionin kansalaisten osalta on säädetty.

Saksan lainsäädännössä säädetään, että sosiaalietuuksia saavien toissijaista suojelua saavien henkilöiden oleskelulupa on liitettävä määräys asua tietyssä paikassa (jäljempänä asuinpaikkamääräys). Yhtäältä tällä määräyksellä voidaan pyrkiä varmistamaan, että näistä etuuksista aiheutuvat kustannukset jakautuvat asianmukaisesti eri toimivaltaisten laitosten kesken. Toisaalta sillä voidaan pyrkiä edistämään muiden kuin unionin kansalaisten kotoutumista Saksan yhteiskuntaan.

Ibrahim Alo ja Amira Osso ovat Syyrian kansalaisia. Alo saapui Saksaan vuonna 1998 ja Osso vuonna 2001. Heille myönnettiin toissijainen suojeluasema. Heille asetettiin myös asuinpaikkamääräys, jonka he ovat riitautaneet Saksan tuomioistuimissa. Asia on saatettu käsiteltäväksi Bundesverwaltungsgerichtiin (liittovaltion hallintotuomioistuin, Saksa), joka kysyy unionin tuomioistuimelta, onko asuinpaikkamääräys yhteensopiva direktiivin kanssa.

Unionin tuomioistuin toteaa tänään antamassaan tuomiossa ensinnäkin, että **jäsenvaltioiden on direktiivin nojalla annettava henkilöille, joille se on myöntänyt toissijaisen suojeluaseman, paitsi mahdollisuus liikkua vapaasti alueellaan myös mahdollisuus valita siellä asuinpaikkansa**. Näin ollen näille henkilöille asetettu asuinpaikkamääräys on direktiivissä taatun liikkumisvapauden rajoitus. Kun tämä määräys on asetettu vain sosiaalihuollon etuuksia saaville toissijaista suojelua saaville henkilöille, se merkitsee myös heidän unionin oikeuden mukaisen sosiaalisen suojelun piiriin pääsynsä rajoittamista.

Unionin tuomioistuin korostaa tässä yhteydessä, että toissijaisen suojeluaseman saaneisiin henkilöihin ei voida lähtökohtaisesti soveltaa heidän asuinpaikkansa valinnan osalta rajoittavampaa järjestelmää kuin muihin asianomaisessa jäsenvaltiossa laillisesti asuviin kolmansien maiden kansalaisiin sovelletaan, eikä sosiaalihuollon saamisen osalta rajoittavampaa järjestelmää kuin tämän valtion kansalaisiin sovelletaan.

Unionin tuomioistuimen mukaan on kuitenkin mahdollista asettaa asuinpaikkamääräys vain toissijaista suojelua saaville henkilöille, jos he eivät ole kansallisella lainsäädännöllä tavoiteltuun päämäärään nähden tilanteessa, joka on objektiivisesti rinnastettavissa asianomaisessa

¹ Vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle 13.12.2011 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU (EUVL L 337, s. 9).

² Toissijainen suojeluasema voidaan myöntää sellaisille muille kuin unionin kansalaisille, jotka eivät ole pakolaisia mutta jotka esitettyjen merkittävien perusteiden vuoksi tarvitsevat kansainvälistä suojelua.

jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien muiden kuin unionin kansalaisten tai tämän valtion kansalaisten tilanteeseen.

Unionin tuomioistuin toteaa sitten, että se, että sosiaalietuuksia saavat henkilöt liikkuvat jäsenvaltion alueella tai että he ovat jakautuneet epätasaisesti sille, voi merkitä sitä, että näihin etuuksiin liittyvät kustannukset eivät jakaudu asianmukaisesti eri toimivaltaisten laitosten välillä. Kustannusten epätasainen jakautuminen ei kuitenkaan erityisesti liity siihen, että sosiaalietuuksia saavat henkilöt mahdollisesti saavat toissijaista suojelua. Näin ollen **direktiivi on esteenä sille, että asetetaan asuinpaikkamääräys vain toissijaisen suojeluaseman saaneille henkilöille siinä tarkoituksessa, että varmistettaisiin näiden etuuksien maksamisesta aiheutuvien kustannusten asianmukainen jako.**

Unionin tuomioistuin toteaa, että saksalaisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, onko sosiaalihuoltoetuuksia saavilla toissijaista suojelua saavilla henkilöillä enemmän kotoutumiseen liittyviä vaikeuksia kuin muilla Saksassa laillisesti oleskelevilla ja sosiaalihuoltoetuuksia saavilla muilla kuin unionin kansalaisilla. Siinä tapauksessa, että nämä kaksi henkilöryhmää eivät ole toisiinsa rinnastettavassa tilanteessa muiden kuin unionin kansalaisten Saksaan kotiutumisen edistämisen päämäärään nähden, **direktiivi ei ole esteenä sille, että toissijaisen suojeluaseman saaneille henkilöille asetetaan asuinpaikkamääräys heidän kotoutumisensa edistämiseksi**, ja näin on, vaikka kyseistä määräystä ei sovelleta muihin Saksassa laillisesti oleskeleviin muihin kuin unionin kansalaisiin.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106